



גורלו המר של שימיעון סיספוס

ניקמת האלים

מה יהיה הלאה? האם הגיעה הטרגדיה לסימאה? לא ולא. היא תימשך. און כוח בעולם היבחי השים קץ לקידלת האלים.

יש במיפלטת העבודה מחוצה לה פרשנים מחוכמים הטוענים, בקולירם או בלחש. כי צריכים להחליף את שימיעון פרס. שאין להשאיר את גורל המיפלגה בידי איש שהוא מפסידן מיקצועי.

יש ביניהם קטריאמונה, שאינם מאמינים בקללות אולימפיות, והסבורים כי האשם הוא בשימיעון פרס עצמו, בתכונות האופי שלו, בחוסר אינטואיציה ו/או ב חוסר כאריזמה ו/או בחוסר שיקול-דעת, בהעדר תכנים רעיוניים, ועוד ועוד.

אך שימיעון פרס לא יודח. איאפשר להדיח אדם שהנחיל למופלגה זה עתה ניצחון כה מרשים בקלפיות.

המנהיגות במיפלגה אינה נקבעת על-ידי דיבריי-פרש נות, לא הרוטנים והמקטרים בוחרים במנהיג, ההגיון הצרוף והשיקול הרציונלי שווים אף הם כקליפת השום. המנהיגות מתגבשת במישק הכוחות הפוליטיים, בהתנגשות של קבוצות-לחץ, על פי אינטרסים של עס קנים. במערכה זו, אין כיום כוח המסוגל להפיל את פרס, ולהמליך מלך אחר תחתיו.

שימיעון פרס יישאר, בראש סיעת-ענק בכנסת, מוכן להפיל את הליכוד בכל רגע, וגם הפעם יראגז האלים הסאדיסטיים לכך שקידלתם תתגשם בדרך האכזרית ביותר.

ראש-הממשלה — והנה קרה הדבר שלא-ייאמן, וש איש לא ציפה לו — הליכוד הגיע לשילטון.

עכשיו, כאשר ניכא חנוך סמית, בקלות הדעת החייבנית של מי שמשחק ברוזטה סמאי מיסטיית, כי המערך זכה ב-51 מנדטים לעומת 47 של הליכוד, מוכרח היה שימיעון פרס לזנק קדימה ולתפוס את הפרי לפני שיחמוק.

ושבו התגשמה קיללת האלים. הפירות נסוגו. האבן התגלגלה שוב למטה. הכלי בשאר ריק, הגשמים אכלו את כבדו של שימיעון פרס.

הפעם היה עונש האלים אכזרי במיוחד. סאדיסטי. כי האלים לא מצעו משימיעון פרס ניצחון. להיפך. הם הנחילו לו ניצחון נאה. המערך עלה בקפיצה אחת

יה היה מלך בקורינתוס, אשר ביוון. שמו היה סיספוס.

האלים לא אהבו את סיספוס. הוא היה חוטא ושקר רן. הוא גם הלשין על צאוס, כאשר זה התעסק, כדרכו בקודש, עם אחת היפהפיות האנושיות.

צאוס התרגז מאוד. הוא שלח את תאנטאנוס, אלי המוות, כדי לשים קץ לתעלוליו של המלך. אולם סיי ספוס התחכם לו. תחת להילוות אל תאנטאנוס, כלא אותו בכור. שם נמק אליהמוות המיסכן, עד ששחרר.

ניקמת תאנטאנוס היתה נוראה. סיספוס נשלח לשאוליה-תחתית, טארטרוס, ושם נגזר עליו זגזג במאמץ כביר סלע כבד אל ראש גיבעה. כבד פעם, כשהיה מגיע לשם, היה הסלע מתחזק ומירדרר שוב למטה.

וכך הלאה, עד סוף כל הימים. סיספוס לא היה היחיד שנגזר עליו לרצות עונש נורא כזה בשאול תחתית. היו לו אחים-לצרה, טאנטאלוס, מלך פריגיה, היה שחצן ובוגד. הוא הר גיז את האלים כאשר נהג בבנו באכזריות. על כן נגזר עליו לעמוד עד צווארו במים, כשסלע גדול מרחף מעליו ומאיים לרסקו בכל רגע. הוא לא יכול היה לשתות מן המים, שבהם עמד. ואילו הפירות שהיו תלויים מעל לראשו נסוגו בכל פעם, כשניסה לקטפם.

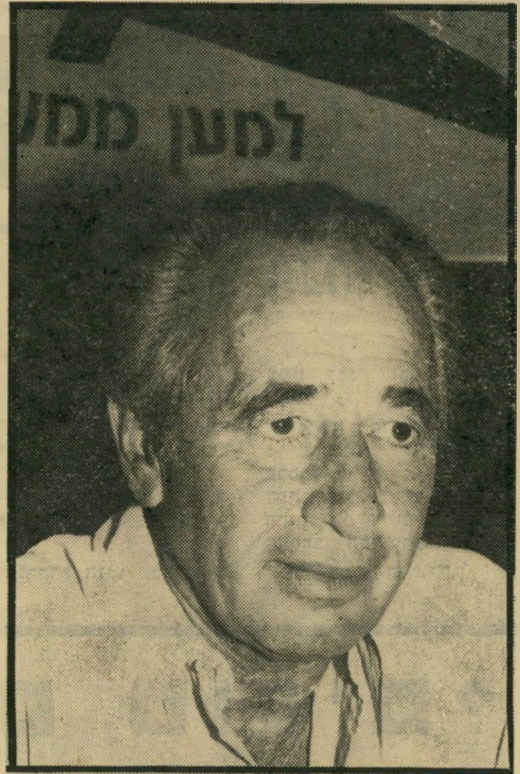
גם גורלו של איכסיון, מלך תסאליה, לא שפר. הר אלים זעמו עליו. הם הטילו עליו עונש: הוא נקשר אל גלגל באמצעות נחשים, כשרוח מסובכת את הגלגל. בנות דאנאוס, מלך ארגוס, רצחו את בעליהן — מעשה גלזו לכל הדיעות. נגזר עליהן לצקת מים לכלי נקוב, שלא התמלא לעולם. עבודה ניצחית, חסרת-תוצאות. טיטוס הענק ניצל לרעה את כוחו ופגע באשה.

צאוס הוועם היגלה אותו לשאול. שם הוטל על שני נשרים לאכול את כבדו, שצמח שוב ושוב מחדש. איני יודע כמה הוא שיקמץ שימיעון פרס לאלים, וכמה העלה על עצמו את המתם. אך נדמה שהם הטיחו עליו את כל העונשים האלה גם יחד.

כמו טאנטאלוס, הוא שולח את ידו אל פירות-השילי טון, הקורצים לו מקרוב, והנסוגים בכל פעם. באמצע עות נחשים, שאין צורך לקרוא בשמותיהם, הוא קשור לגלגל הפוליטי המסתובב. הוא יוצק מים מיפלגתיים לכלי נקוב, שאינם מתמלא לעולם. הנשרים במיפלגה ובכלי-התיקשורת מנקרים את כבדו בלי הרף.

אך העונש הטיקרי שנגזר עליו הוא עונשו של סיספוס. הוא משקע במאמץ כביר כדי כרי לטפס במעקה ההר אל השליטון — וכבר פעם, כשהוא עומד ממש להגיע אל הפיסגה, הוא מתגלגל שוב אל התחתית.

כל אלי יוון לא יכלו להמציא עונש אכזרי יותר.



שימיעון פרס: וגם כמו טאנטאלוס

מ-32 המנדטים, שבהם זכה בבחירות הקודמות, ל-47 מנדטים — חוספת של 47%. הוא חזר כימעט לכווח שהיה לו כנסת השמינית — 51 מנדטים.

כך הגיע פרס עד למלימטר אחד מראש-ההר, לפני שהתגלגל לתחתית.

כי ניצחון זה לא היה שווה דבר. האלים חילקו את הכוחות כך ששימיעון פרס אינו מסוגל להרכיב קואליציה.

גם ההמשך נגזר מראש. לפי אותה הקללה. בהיודע התוצאות הכימטרופיות היה ברור לכל ברדעת כי אין המערך יכול להקים קואליציה, אף לא במחיר הנורא ביותר של מכירת כל הערכים שבהם דגל במערכת-הבחירות. שימיעון פרס, שאינו טיפש, היה צריך לדעת זאת כמו כל מוכרי-אבטיחים בשוק.

המעשה הנבון היה להרות בכך ולהניח למגתם בגין להקים קואליציה משלו, לטובה או לרעה, ולפתוח ב סיבוב הבא של המאבק.

אך פרס לא היה מסוגל לכך. הקללה רדפה אותו. הוא מוכרח היה לעשות נסיון נוסף, חסר כל תוחלת, לגזגז את האבן אל הפיסגה. הוא נפגש עם רכיהסחטנים, ניהל עימם משאזמתן לימינו.

התוצאה היחידה היתה שהוא נראה כמי שמוכן להי כנע לקנאים החשוכים ביותר, כדי להגיע לשילטון ויהי מה — וכמי שגם בנסיונו זה העלה חרס בידי.

אך מיצו האלים את ניקמתם על תום שימיעון פרס, שבניצחו נחל המערך בבחיר רות אלה הישג גדול יותר מאשר כל מיפלגה אחרת, הוא הקורבן העיקרי של הבחירות.

היתכן אירוניה אכזרית יותר אף בעולמם הסאי דיסטי של אלי יוון?

כי הקואיציה העומדת לקום בניצוחו של מנחם בגין — גועליציה אמיתית — תהיה רופפת מאוד, בכל שבוע יהיה נדמה שהנהיהנה היא עוי מרת ליפול, שרדי ברחיפה קנה כדי להפיליה.

בגועליציה זו מתחברות כל המגמות החשוכות ביר תר במדינה — לאומנות שלוחת-רסן, קנאות דתית אפי לה, תאוות-החמס של שודדי הקופה הלאומית, הסחטנות של בעלי תיקים פוליטיים בהווה ובעתיד, אין יכולה חבורה זו להישאר יחדיו? האם לא יפרק אותה הזעזוע הקל ביותר?

לפני גועליציה זו תעמודנה בעיות נוראות, שאין להן פיתרון. הכלכלה של ארדור תתמוטט, וגם המח היהודי של מרדור לא יציל אותה. אחרי החזרת צפון סיני למצרים יהיה אנוור אליסאדאת נאלץ לשקם את מצבו בעולם הערבי, ובהעדר פיתרון לבעיה הפלסטינית יחמיץ השלום הישראלי-מצרי במהירות. היחסים בין ישראל וארצות-הברית מתקדמים לקראת התנגשות תעלולי אריק שרון יחמירו את בידודה של ישראל, ועוד.

תוך שנה-שנתיים, כך סבורים אנשיו של פרס, תעמוד הממשלה החדשה מול קיר אטום. היא לא תוכל להמשיך בדרך, ותתמוטט. תערכנה בחירות חדשות.

ואז, סוף כל סוף, אחרי שנים של עמל ויגע, יוכח פרס כפרי שבו חשקה נפשו.

זוהי תיקוה סבירה בהחלט. אך זהו מיקסם-שווא. עצם התיקוה היא פרי הסאדיזם של האלים, חלק מקיללתם.

כי כל זה כבר קרה. הכלכלה של ממשלת-הליכוד כבר התמוטטה. הממשלה כבר חזלה מלתפקד. הי יחסים עם מצריים כבר הגיעו לעבריי-פסחת. הממיר נים — כן, גם המוני "עדות המיורח" — כבר היו מוכנים לקום בגין.

ואז הסתבר שקיים בפוליטיקה הישראלית כדל: לא חשוב מה קורה בשלוש וחצי השנים שאחרי הבחירות. חשוב מה קורה בחצי-השנה שלפני הבחירות.

די היה בכמה תעלולים של ארדור, בכמה פעולות של בגין, בסידרה של נאומים ובכמה הפצצות, כדי לשנות את המצב מן הקצה אל הקצה.

לשות הגועליציה הזאת תחזיק מעמד במשך ארבע שנים תמימות (חצי!) יוכל מנחם בגין (או אריק שרון) לכוון את הדברים כך שערב הבחירות הבאות תהיה המדינה נתונה במצור. שהמוני הבוחרים יעקבו מעל מירקעי הטלוויזיה הציבעוניות (בהנחה) אחרי מעשי הגבורה של מנהיגיהם. אפשר להפציץ את בארות-הנפט בסעודיה, להציל את הכורדים בצפון עיראק, לתבוע את הזות הטילים מבנגאזי או מחרטום.

בקיצור: שום דבר אינו מוכטח מראש. מילבד דבר אחד: פירות-השילטון קרובים עתה לדידו המושטות של טאנטאלוס-פרס כפי שלא היו קרוי בים מעולם. בכל שבע היה נדמה שהנהיהנה תגיע ידו אל הפירות. והם יסוגו בכל פעם מחדש.

הסלע של סיספוס-פרס עולה שוב במעלה-ההר...

אך זה עלה על דעתו של שימיעון פרס, באותו רגע מר ונמרר במוצאי יום-הבחירות, להכריז על עצמו כעל ראש-הממשלה הבא של ישראל, על סמך התחזית הרופפת של ברזן סטאטיסטי?

אך זה לא שינה את נוסח הדברים ברגע האחרון, כאשר נמסר לו כי חנוך סמית שינה את טעמו והודיע שנוצר תיקו?

קלות-דעת? תשוקה שאין להתגבר עליה? אי-היכולת לתפקד במצב-ליחץ ולשנות במהירות את החלטותיו עם שינוי הנסיבות?

אלה הם הסברים באנאליים. ההסבר הסיפורתי הוא שפרס פעל כפי שגזר עליו, במיצות האלים הוועמים. זאת לא היתה קומדיה, כפי שנדמה היה. זה היה חלק מטרגדיה מתמשכת.

הוא עלה לגדולה תחת כנפיו של דויד בן-גוריון, ועמד לרשת את ממלכתו של הזקן — והנה הודח הזקן וכוחו של פרס התפורר כאבק.

הוא ניסה לבנות את כוחו מחדש תחת שילטונו של לוי אשכול, ועל סף ההצלחה הכריז אותו בן-גוריון לפרוש ממפא"י וללכת אחריו למידבר של רפי.

הוא ניצח על מערכת-הבחירות של רפי, שהכל ניבאו לה ניצחון, וביום הבחירות זכתה הרשימה רק כי עשרה מנדטים, שהיו חסרי-ערך בהרכב הכנסת התיא. הוא בנה את המיפלגה החדשה בסבלנות, עמל בלי הרף, אץ מסניף לסניף ומחוג לחוג — ובבוא היום קטף משה דיין כל הפירות, הפך שריבטחון ואיליל לאומי, בעוד שפרס נשאר מחוץ לממשלה.

וימו הגדול יכול היה להגיע כאשר התמוטט השילי טון של גולדה מאיר ומשה דיין בהלם יום-הכיפורים, והנה צנח יצחק רבין מן השמיים הכחולים ונטל את הפירות בלי מאמץ.

בעבודה סבלנית של ארבע שנים הצליח פרס למוטט את שילטונו של רבין ולזכות במינוי המערך לתפקיד